

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
जैनदर्शनविभागः
शास्त्रिप्रथमवर्षस्य विषयचयनम्

पत्रकोड	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	यूनिट	कालांश
DSCC1	<p style="text-align: center;">जैनदर्शनपरिचयः</p> <p>आधारग्रन्थः-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. भारतीयदर्शन, डॉ. बलदेव उपाध्याय 2. जैनधर्म, पं. कैलाशचन्द्रशास्त्री <p>सन्दर्भ ग्रन्थ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. जैनदर्शने मुक्तिमार्गः- प्रो. एस. के. सिंघई 2. जैनधर्म तथा दर्शन- मुनि प्रमाणसागर 	4	4	
यूनिट I	दर्शनस्य व्युत्पत्तिः स्वरूपञ्च, दर्शनशास्त्रस्य महत्त्वं मर्यादा च, प्रमुखभारतीयदर्शनसम्प्रदायानां सांख्ययोगन्यायवैशेषिक- मीमांसावेदान्त- जैन-बौद्ध-चार्वाक नामधेयानां परिचयः।	1	1	16-20
यूनिट II	चार्वाकदर्शने तत्त्वमीमांसा-चत्वारि पृथिव्यादि-भूतानि, तत्र चैतन्योत्पत्तिधारणा । चार्वाकमते प्रमाणविचाराः प्रत्यक्षमेव प्रमाणम्, प्रत्यक्षेतरप्रमाणभावे युक्तिः, चार्वाकदर्शनस्य गुणदोषचिन्तनम्।	1	1	16-20
यूनिट III	जैनधर्मदर्शनसंस्कृतिमूलकप्रमुखतत्त्वानि, जैनधर्मप्रवर्तकाः चतुर्विंशति तीर्थकराः, प्रथमतीर्थकरवृषभनाथस्य अन्तिमतीर्थकरमहावीरस्य च परिचयः, जैनधर्मस्य ऐतिहासिकप्रगैतिहासिकपृष्ठभूमिः, त्रिषष्टिशलाकापुरुषाख्यानम्।	1	1	16-20
यूनिट IV	इन्द्रभूमिगौतमभद्रबाहुधरसेनपुष्पदन्तभूतबलिगुणधर- कुन्दकुन्द-उमास्वामि-समन्तभद्र-सिद्धसेनदेव- नन्दि-पात्रकेसरी-अकलंक-विद्यानन्दि- माणिक्यनन्दि-अनन्तवीर्य-वीरसेन-जिनसेन-प्रभाचन्द्र-वादिराज-निर्युक्तिकारः भद्रबाहु-मल्लवादि- जिनभद्रगणि-हरिभद्र-अभयदेव- हेमचन्द्र-यशोविजयेति प्रमुखजैनाचार्याणां परिचयः।	1	1	16-20

पत्रकोड	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	यूनिट	कालांश
DSCC2	मोक्षमार्गनिरूपणम्	4	4	
यूनिट I	जैनाभिमतमोक्षस्वरूपम्, तत्प्राप्त्युपायो मोक्षमार्गः, रत्नत्रयधर्मस्य मोक्षमार्गत्वम्, रत्नत्रयाणां सम्यग्दर्शनज्ञानचरित्राणां समेकीभावेनैव मोक्षमार्गः तदधिकारिणश्च ।	1	1	16-20
यूनिट II	रत्नत्रयेषु सम्यग्दर्शनम् तद्वेदविचारश्च, तत्त्वार्थविवेचनाजीवाऽजीवाऽस्रवबंधसंवरनिर्जरामोक्षतत्त्वाधिगमः । सम्यग्दर्शनस्य प्रादुर्भूतिः औपशमिकक्षायोपशमिकक्षायिकभेदश्च । सरागवीतरागसम्यग्दर्शनयोः अवधारणा ।	1	1	16-20
यूनिट III	रत्नत्रयेषु सम्यग्ज्ञानं, पञ्च सम्यग्ज्ञानानि, मतिश्रुतावधिगमनः पर्ययकेवलज्ञानानां स्वरूपभेदादिविवेचनम्, सम्यग्ज्ञानस्य नयप्रमाणनिरूपणा ।	1	1	16-20
यूनिट IV	रत्नत्रयेषु सम्यक्चारित्रविवेचना, व्रतस्य लक्षणं भेदश्च । व्रताचरणनिरूपणम् ।	1	1	16-20